

Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău
Judecător: L. Ursu
Curtea de Apel Chișinău
Judecători: M. Guzun, N. Simciuc și I. Cotruță

DECIZIE

18 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător

Iuliana Oprea

Judecătorii:

Galina Stratulat, Ion Druță,

Dumitru Mardari și Oleg Sternioală

examinînd recursurile declarate de Volcov Vadim, Glebov Serghei, Cazacu Elena și Cazacu Serghei,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Glebov Vitalie împotriva lui Glebov Serghei, Cazacu Elena, Volcov Vadim, Cazacu Sergiu, intervenient accesoriu Biroul notarial Aureliu Șindilă, privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, anularea certificatului de moștenitor legal, anularea contractelor de vânzare-cumpărare și recunoașterea dreptului de succesiune asupra imobilului,

acțiunea reconvențională înaintată de Glebov Serghei împotriva lui Glebov Vitalie, intervenient accesoriu Biroul notarului public Șevciuc Viorica, cu privire la declararea nulității actului juridic,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de avocatul Duluță Petru, în interesele lui Glebov Vitalie, casată parțial hotărîrea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 23 decembrie 2014, fiind pronunțată în partea casată o nouă hotărîre,

a c o n s t a t a t:

La 19 ianuarie 2010, reclamantul Glebov Vitalie a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Glebov Serghei, Cazacu Elena, intervenient accesoriu Biroul notarial Aureliu Șindilă, privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii,

anularea certificatului de moștenitor legal, anularea contractelor de vânzare-cumpărare și recunoașterea dreptului de moștenitor testamentar asupra imobilului.

În motivarea pretențiilor a indicat că la 04 martie 1995, a încheiat căsătoria cu Iacob Maria, înregistrată sub nr. 127 de către OSC sectorul Rîșcani, or. Chișinău.

Ulterior, la XXXXX a decedat soția sa Glebova (Iacob) Măria, decesul fiind trecut în registrul de stare civilă sub nr. 576 de către OSC Tiraspol.

Reclamantul menționează că la 21 decembrie 2001, la biroul notarial Șevciuc Viorica, cu sediul în mun. Chișinău, soția sa Glebova (Iacob) Măria a întocmit un testament pe numele său prin care și-a exprimat voința ca bunurile imobile și mobile ce-i aparțin, în caz de deces, să-i revină lui, inclusiv apartamentul nr. 44 str. N. Dimo, nr. 11/2, mun. Chișinău.

Prin certificatul eliberat de notarul Șevciuc Viorica din 30 decembrie 2009, se atestă că potrivit Registrului actelor notariale pe anul 2001, la 21 decembrie 2001 sub nr. 5398 a fost autentificat și înregistrat testamentul din numele cet. Iacob Măria, XXXXX, în beneficiul cet. Glebov Vitalie, cât și faptul că la 29 decembrie 2009 testamentul nominalizat nu este anulat, modificat sau revocat.

Glebov Serghei, precizează că starea sănătății sale s-a înrăutățit și mai mult după decesul soției, din care motiv a fost în imposibilitatea de a se adresa în termen de 6 luni după deces, la Biroul notarial mun. Chișinău, ci s-a adresat la Biroul notarial din or. Tiraspol. Despre faptul adresării la biroul notarial din or. Tiraspol, cât și despre starea sănătății sale, Glebov Serghei cunoștea.

Reclamantul remarcă faptul că la 03 decembrie 2009 Glebov Serghei a primit certificatul de moștenitor legal și ca urmare, la 16 decembrie 2009, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. 44 str. N. Dimo, nr. 11/2, mun. Chișinău.

Prin încheirea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 18 februarie 2010, a fost atras în proces Volcov Vadim, în calitate de copârț (f.d. 18, vol. I).

La 15 aprilie 2010 Glebov Vitalie a depus cerere prin care și-a concretizat pretențiile din acțiunea inițială (f.d. 80-81, vol. I).

Solicită reclamantul prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, recunoașterea nulă a certificatului de moștenitor legal eliberat pe numele Glebov Serghei, de către notarul privat Aureliu Șindilă la 03 decembrie 2009, recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. 44 str. N. Dimo, nr. 11/2, mun. Chișinău încheiat între Glebov Serghei și Cazacu Elena, autentificat de către Biroul notarial Aureliu Șindilă la 16 decembrie 2009, recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 6029 a apartamentului nr. 44, str. N. Dimo, nr. 11/2 mun. Chișinău încheiat între Cazacu Elena și Volcov Vădim la 21 decembrie 2009 și recunoașterea dreptului său de moștenitor testamentar asupra apartamentului nr. 44 din str. N. Dimo, nr. 11/2, mun. Chișinău.

La 16 aprilie 2010 Glebov Serghei a înaintat cerere reconvențională împotriva lui Glebov Vitalie, intervenient accesoriu Biroul notarului public Șevciuc Viorica, cu privire la declararea nulității actului juridic (f.d. 49-51, vol. I).

În motivarea pretențiilor a indicat că s-a născut la 04 martie 1978 în urma căsătoriei încheiate între Potîngă Petru și Potîngă Măria în mun. Chișinău. La 16 octombrie 1990 părinții săi, Potîngă Petru și Potîngă Măria au desfăcut căsătoria și în urma defacerii căsătoriei, mama sa și-a schimbat numele în Iacob. La momentul defacerii căsătoriei, domiciliau în apartamentul nr. 191 din str. Socoleni, nr. 10, mun. Chișinău, compus din 2 odăi, în care au continuat să domicilieze împreună cu mama sa după divorț. Ulterior, mama sa a stabilit inițial o relație de concubinaj cu Glebov Vitalie, din anul 1990 stabilindu-se cu traiul în or. Tiraspol, iar la 04 martie 1995 au înregistrat căsătoria.

Glebov Serghei menționează faptul că din anul 1990 Iacob Măria a domiciliat în or. Tiraspol, iar el pînă la vîrsta de 15 ani a locuit cu mama sa, după care a revenit în mun. Chișinău, unde a continuat studiile la Colegiul cooperatist-comercial și a locuit în apartamentul nr. 191 din str. Socoleni, nr. 10, mun. Chișinău.

Reclamantul precizează că mama sa a construit casa cu 2 etaje în or. Tiraspol, care a fost dată în exploatare în luna decembrie 1994, pe numele ei. În anul 1992 a procurat o casă în or. Ialoveni, str. Doina, nr. 14, pe care la 14 iulie 1999 a schimbat-o cu apartamentul nr. 44, str. N. Dimo, nr. 11/2, mun. Chișinău.

Glebov Serghei specifică faptul că este bolnav din copilărie, cu diagnoza de tuberculoză la oase și la plămîni, iar la moment este invalid de gradul III, fapt confirmat prin copia legitimației de pensionar și copia certificatului eliberat de Consiliul republican de expertiză medicală a vitalității și s-a aflat la întreținerea mamei sale și dispune de dreptul la rezerva succesorală din patrimoniul rămas în urma decesului Măriei Iacob.

La 20 aprilie 2009 Iacob Măria a decedat, iar după deces s-a adresat în mun. Chișinău la Biroul notarului Aureliu Șindilă pentru deschiderea succesiunii, precum și s-a adresat notarului din or. Tiraspol, pentru a deschide succesiunea în privința bunurilor mobile și imobile.

Reclamantul a susținut că nu a cunoscut despre existența testamentului eliberat la 21 decembrie 2001, de către mama sa, conform căruia a testat întreaga avere soțului ei.

Specifică Glebov Serghei că moștenirea rămasă de la mama sa ca urmare a adresării cu cerere la biroul notarului Aureliu Șindilă, primind ulterior certificatul de moștenitor legal pe numele său eliberat la 03 decembrie 2009, în privința apartamentului nr. 44, str. N. Dimo, nr. 11/2, mun. Chișinău, pe care la înregistrat la OCT Chișinău și ulterior l-a înstrăinat la 16 decembrie 2009, rudei sale Cazacu Elena, care a avut nevoie de apartament pentru fiica lor, însă, din considerentul că apartamentul necesita o reparație semnificativă, ultima a decis să îl înstrăineze și ea la rîndul ei.

Solicită Glebov Serghei declararea nulității testamentului nr. 5398 din 21 decembrie 2001, prin care Iacob Măria a testat întreaga sa avere care-i va aparține după deces lui Glebov Vitalie, autentificat de notarul public Viorica Șevciuc.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 13 iunie 2012, a fost atras în proces Cazacu Sergiu, în calitate de copârît (f.d. 155, vol. I).

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 23 decembrie 2014, cererea de chemare în judecată depusă de Glebov Vitalie împotriva lui Glebov Serghei, Cazacu Elena, Volcov Vadim, Cazacu Sergiu, intervenient accesoriu Biroul notarial Aureliu Șindilă, privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, anularea certificatului de moștenitor legal, anularea contractelor de vânzare-cumpărare și recunoașterea dreptului de succesiune asupra imobilului și acțiunea reconvențională înaintată de Glebov Serghei împotriva lui Glebov Vitalie, intervenient accesoriu Biroul notarului public Șevciuc Viorica, cu privire la declararea nulității actului juridic, au fost respinse ca fiind neîntemeiate (f.d. 124, 132-143, vol. II).

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond s-a bazat pe cercetarea completă, a tuturor probelor prezente și a constatat că cerințele invocate atât în acțiunea inițială, cât și pretențiile invocate în acțiunea reconvențională nu se încadrează în prevederile legii.

Manifestînd dezacord cu hotărîrea primei instanțe, la 30 decembrie 2014, avocatul Duluța Petru în interesele lui Glebov Vitalie, a declarat apel, solicitînd casarea hotărîrii primei instanțe în partea respingerii acțiunii inițiale, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă.

La 31 decembrie 2014, invocînd ilegalitatea hotărîrii primei instanțe, Glebov Serghei, a declarat apel, solicitînd casarea hotărîrii primei instanțe în partea respingerii acțiunii reconvenționale, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărîri prin care acțiunea reconvențională să fie admisă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015, au fost respinse apelurile declarate de avocatul Duluța Petru în interesele lui Glebov Vitalie, Glebov Serghei, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 23 decembrie 2014 (f.d. 191, 192-204, vol. II).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 08 iunie 2016, a fost admis recursul declarat de Glebov Vitalie, casată parțial decizia Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015, în partea respingerii cererii de chemare în judecată depusă de Glebov Vitalie împotriva lui Glebov Serghei, Cazacu Elena, Volcov Vadim, Cazacu Serghei, intervenient accesoriu Biroul Notarial „Aureliu Șindilă”, cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, anularea certificatului de moștenitor legal, anularea contractelor de vânzare-cumpărare a imobilului și recunoașterea dreptului de succesiune asupra imobilului, cu restituirea pricinii în această parte spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători (f.d. 38-46, vol. III).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, a fost admis apelul declarat de avocatul Duluță Petru, în interesele lui Glebov Vitalie, casată parțial hotărârea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău din 23 decembrie 2014, iar în partea casată fiind pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea inițială înaintată de Glebov Vitalie. S-a dispus anularea certificatului de moștenitor legal din 03 decembrie 2009, eliberat de notarul privat Aureliu Șindilă pe numele lui Glebov Serghei, asupra averii succesoriale care constă din ap. 44 situat pe str. N. Dimo, nr. 11/2 mun. Chișinău, ce aparține defunctei Glebova (Iacob) Măria. S-a dispus anularea contractului de vânzare-cumpărare a ap. 44 situat pe str. N. Dimo, nr. 11/2 mun. Chișinău, nr. 5955 din 16 decembrie 2009, încheiat între Glebov Serghei și Cazacu Elena și contractul de vânzare-cumpărare a ap. 44 situat pe str. N. Dimo, nr. 11/2 mun. Chișinău, nr. 6029 din 21 decembrie 2009 încheiat între Cazacu Elena și Cazacu Serghei și Volcov Vădim, reprezentat de Budac Denis, cu punerea părților în poziție inițială. În rest, cerințele lui Glebov Vitalie privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și recunoașterea dreptului de proprietar testamentar au fost respinse. A fost menținută hotărârea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău din 23 decembrie 2014, în partea anulării măsurii de asigurare a acțiunii dispusă prin încheierea judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău din 18 februarie 2010 privind aplicarea sechestrului asupra ap. 53 din str. G. Madan 87/4, mun. Chișinău, ce aparține cu drept de proprietate lui Cazacu Elena și Cazacu Sergiu (f.d. 90, 91-100, vol. III).

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant sunt întemeiate, găsindu-și reflectarea în probele acumulate la materialele dosarului.

Instanța de apel a considerat ca fiind ilegal și pasibil anulării certificatul de moștenitor legal eliberat pe numele Glebov Serghei, de către notarul privat Aureliu Șindilă la 03 decembrie 2009, fapt ce atrage și nulitatea actelor subsecvente acestuia.

Astfel, instanța de apel a indicat că prima instanță nu a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 19 aprilie 2017, Volcov Vadim a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

La 05 aprilie 2017, Glebov Serghei, a contestat cu recurs decizia instanței de apel, solicitând, casarea deciziei recurate, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Ulterior, tot la 05 aprilie 2017 Cazacu Elena și Cazacu Serghei, invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, au contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursurilor au invocat faptul că instanța de apel nu a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind aplicate eronat normele de drept material.

La dosar este anexată scrisoarea Curții de Apel Chișinău, prin care la 10 februarie 2017 a fost expediată copia deciziei instanței de apel în adresa părților (f.d. 102, vol. III), însă la dosar nu sunt anexate probe care ar certifica data recepționării de către recurenți a copiei deciziei recurate.

Potrivit art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră recursurile declarate de Volcov Vadim, Glebov Serghei, Cazacu Elena și Cazacu Serghei întemeiate și care urmează a fi admise.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Actele pricinii certifică faptul că Glebov Vitalie și Glebova (Iacob) Măria au încheiat căsătoria la 04 martie 1995, conform copiei certificatului de căsătorie. Ulterior, la 20 aprilie 2009, Glebova Măria, anul nașterii XXXXX, a decedat în or. Tiraspol. Decesul a fost trecut în registrul de stare civilă al OSC Tiraspol sub nr. 576 din 21 aprilie 2009, fapt confirmat prin copia certificatului de deces.

Tot din actele administrate la dosar și anume testamentul din 21 decembrie 2001, certifică faptul că Iacob Măria, cu domiciliul XXXXX a testat averea sa, inclusiv apartamentul nr. 44 din str. Dimo,, nr. 11/2 mun. Chișinău soțului Glebov Vitalie. Testamentul în cauză a fost autentificat de notarul Viorica Șevciuc și înregistrat sub nr. 5398.

Instanța de recurs remarcă faptul că Glebov Vitalie a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Glebov Serghei, Cazacu Elena, Volcov Vadim, Cazacu Sergiu, intervenient accesoriu Biroul notarial Aureliu Șindilă și una din pretențiile reclamantului – intimat a fost prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

În acest sens, Colegiul consideră oportun de a reitera prevederile art. 1517 Cod Civil, care statuează expres că termenul de acceptare a succesiunii este de 6 luni de la data deschiderii ei.

De menționat că dreptul de opțiune trebuie exercitat în termen de 6 luni de la deschiderea succesiunii, iar dacă înăuntrul acestui termen, succesibilul nu și-a manifestat voința de a accepta succesiunea, el e considerat că a renunțat la ea.

Prin urmare prima instanță corect a constatat că la 19 octombrie 2009 Glebov Vitalie s-a adresat la notarul Turcencova Violeta din or. Tiraspol, cu cerere privind acceptarea succesiunii rămase în urma decesului soției sale, Glebova Măria (f.d. 82, vol. I), iar din cererea respectivă se distinge cert faptul că Glebov Vitalie în cererea adresată nu a indicat asupra existenței testamentului întocmit de Iacob Măria la 21 decembrie 2001.

Instanța de recurs reliefează prevederile art. 8 alin. (1) al Legii cu privire la notariat nr. 1453 din 08 noiembrie 2002, potrivit căroră, notarul este persoana autorizată de stat să presteze în numele acestuia servicii publice prin desfășurarea activității notariale în baza licenței eliberate de Ministerul Justiției, în condițiile prezentei legi.

Este justă poziția primei instanțe prin care a stabilit că Glebov Vitalie a înaintat cererea privind acceptarea succesiunii la notarul din or. Tiraspol, care, conform datelor din cererea reclamantului – intimat activează în baza licenței eliberate din către Ministerul Justiției a Transnistriei, însă, conform ordinului Ministerului Justiției nr.123 din 19 martie 2008, în scopul ocrotirii drepturilor și intereselor legitime ale populației din stînga Nistrului și în vederea asigurării accesului la serviciile notariale pînă la adoptarea Legii Republicii Moldova cu privire la statutul juridic special al Transnistriei, pentru localitatea mun. Tiraspol au fost investiți notarii cu teritoriu de activitate din mun. Bender.

Prin urmare, corect prima instanță a concluzionat că cererea lui Glebov Vitalie din 19 octombrie 2009, în vederea acceptării succesiunii după decesul soției, Glebova Măria, depusă pe numele notarului cu teritoriul de activitate în or. Tiraspol, nu poate fi admisă ca probă, deoarece nu poate fi considerată ca act emis de persoane împuternicite în condițiile legii, or, organele în care activează persoanele date sunt neconstituționale.

În acest sens, instanța de recurs consideră relevant de a scoate în evidență și prevederile art. 1 alin. (2), art. 2 din Legea cu privire la prevederile de bază ale statutului juridic special al localităților din stînga Nistrului (Transnistria) nr. 173-XVI din 22 iulie 2005, conform căror, după îndeplinirea condițiilor privind demilitarizarea, stipulate în hotărîrea Parlamentului nr. H7-XVI din 10 iunie 2005, în special a celor referitoare la onorarea de către Federația Rusă a obligațiilor asumate la Summit-ul OSCE de la Istanbul (1999), privind evacuarea integrală, urgentă și transparentă a trupelor și armamentului de pe teritoriul Republicii Moldova, și după formarea, în Transnistria, a unui sistem al puterii alese în mod democratic, urmează să se adopte Legea organică a Republicii Moldova cu privire la statutul juridic special al Transnistriei.

Astfel, potrivit art. 117 alin. (3) CPC, probele obținute cu încălcarea legii nu au putere de probațiune și nu pot fi puse de instanță în temeiul hotărîrii.

Totodată, de menționat că prima instanță întemeiat a concluzionat că solicitarea reclamantului privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii invocînd

imposibilitatea de a se adresa în termen din motiv de sănătate este neîntemeiată, or, certificatele de boală prezentate, indică că Glebov Vitalie a fost internat de la 10 octombrie 2009 pînă la 24 octombrie 2009 și respectiv de la 26 octombrie 2009 pînă la 28 decembrie 2009, iar termenul stabilit pentru acceptarea succesiunii fiind din 21 aprilie 2009, cu expirare la 20 octombrie 2009.

De menționat că pot constitui circumstanțe temeinice de prelungire a termenului de acceptare a succesiunii starea de invaliditate a succesorului, îngrijirea unui membru bolnav al familiei, aflarea în străinătate sau în rîndul forțelor armate, tăinuirea faptului deschiderii succesiunii de către ceilalți moștenitori etc. Totodată, nu constituie motive temeinice de admitere a acțiunii necunoașterea dispozițiilor legale incidente, lipsa de timp pentru depunerea cererii, necunoașterea componenței patrimoniului succesoral și alte motive similare.

Prin urmare, corect prima instanță a respins ca fiind neîntemeiată cererea înaintată de Glebov Vitalie, privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și recunoașterea dreptului de moștenitor testamentar asupra apartamentului nr. 44 din str. N. Dimo, nr. 11/2, mun. Chișinău.

În continuare, instanța de recurs consideră oportun de a reitera prevederile art. 1556 Cod Civil, care statuează exhaustiv că persoanele recunoscute ca moștenitori pot cere notarului de la locul deschiderii succesiunii eliberarea certificatului de moștenitor.

De menționat că certificatul de moștenitor este înscrisul oficial prin care se concretizează încheierea procedurii notariale succesoriale și prin care se constată de către notar, cu efect retroactiv de la data deschiderii succesiunii, atât calitatea de succesor legal sau testamentar a celor care prin acceptarea moștenirii și-au consolidat vocația succesorală față de persoana decedată, cât și componența masei succesoare și întinderea drepturilor succesoare a fiecărui moștenitor. Certificatul de moștenitor se eliberează succesorilor în baza cererii scrise depuse notarului de la locul de deschidere a succesiunii.

Avînd la bază materialele administrate la dosar, prima instanță corect a stabilit că Glebov Serghei este fiul Măriei Glebov, decedată la 20 aprilie 2009 și deține calitate de moștenitor legal de clasa I. După decesul Măriei Glebova, la 06 octombrie 2009 Glebov Serghei a depus cerere la biroul notarului Șindilă Aureliu, privind înregistrarea dosarului succesoral și eliberarea certificatului de moștenitor legal, indicînd averea succesorală constituită din ap. 44, str. N. Dimo, nr. 11/2, mun. Chișinău și automobilul de model VAZ 21043, cu nr. de înmatriculare XXXXX (f.d. 39, vol. I).

Instanța de recurs menționează că potrivit actelor din dosar la 03 decembrie 2009 notarul privat Aureliu Șindilă a eliberat pe numele Iui Glebov Serghei certificatul de moștenitor legal al averii cet. Glebova Măria, anul nașterii 07 ianuarie 1960, decedată la 20 aprilie 2009, cu ultimul domiciliu mun. Chișinău str. N. Dimo, nr. 11/2, ap. 44 asupra averii succesoriale care constă din apartamentul nr. 44 situat pe

str. N. Dimo, nr. 11/2, mun. Chișinău, cu suprafața totală de 29,1 m² inclusiv locativ – 18,2 m², ce aparținea defunctei Glebova (Iacob) Măria, cu drept de proprietate private, în baza contractului de schimb cu nr. 4304 din 14 iulie 1999, înregistrat la OCT Chișinău, la 21 iulie 1999, nr. 18194/99, nr. cadastral XXXXX (f.d. 46, vol. I).

Corect prima instanță a remarcat faptul că la 07 octombrie 2009 a fost verificat Centrul de evidență a gajului, actelor notariale și a debitorilor și conform informației eliberate urmează ca după decesul Măriei Glebova, nu era deschisă procedura succesorală. De asemenea, la 08 octombrie 2009 a fost verificat la Centrul de evidență a gajului, actelor notariale și a debitorilor și conform informației eliberate, din Registrul dosarelor succesoriale și a testamentelor nu erau înregistrate testamente din numele Măriei Glebova (f.d. 42,44, vol. I).

La 30 octombrie 2009 a fost publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, anunțul privitor la deschiderea procedurii succesoriale după decesul defunctei Glebova Măria, decedată la 20 aprilie 2009, iar în termenul de 30 zile acordat, nu s-a adresat nici o persoană cu declarația că ar avea testament sau alte pretenții.

Or potrivit prevederilor art. 1557 alin. (2) Cod Civil, certificatul de moștenitor se eliberează după 6 luni din ziua deschiderii succesiunii, în orice timp.

Astfel, prima instanță just a constatat valabilitatea certificatului de moștenitor legal eliberat pe apartamentul nr. 44 din str. N. Dimo, mun. Chișinău, la 03 decembrie 2009 lui Glebov Serghei, nefiind constatate temeieri de declarare a nulității actului enunțat și corespunzător cerința reclamantului - intimat privind recunoașterea nulă a certificatului de moștenitor legal eliberat numele lui Glebov Serghei la 03 decembrie 2009, corect a fost respinsă ca neîntemeiată.

Totodată, instanța de recurs remarcă corectitudinea poziției primei instanțe prin care a concluzionat că este neîntemeiată și pretenția reclamantului – intimat privind nulitatea contractului de vânzare-cumpărare a ap. 44, str. N. Dimo, nr. 11/2, mun. Chișinău, încheiat între Glebov Serghei și Cazacu Elena, precum și a contractului vânzare-cumpărare încheiat între Cazacu Elena, Cazacu Serghei și Volcov Vădim.

Or, actele juridice contestate, au fost încheiate în conformitate cu prevederile legii și corespund condițiilor de valabilitate a actului juridic, iar potrivit art. 1522 Cod Civil dacă, în cazurile prevăzute la art. 1521, bunurile care intră în avere succesorală sînt vîndute pînă la intentarea acțiunii, vânzarea-cumpărarea se consideră valabilă, iar mijloacele obținute din vânzare se predau moștenitorului legal.

În continuare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră necesar de a reliefa prevederile art. 1469, alin. alin. (1) - (4) Cod Civil, care statuează exhaustiv că testamentul este nul dacă sînt prezente condițiile de nulitate a actelor juridice. Dispozițiile testamentare care contravin legii sau intereselor publice, precum și condițiile care nu sînt clare sau contravin una alteia, sînt nule. Testamentul întocmit cu nerespectarea formei stabilite de lege este nul. Testamentul este declarat nul de către instanța de judecată.

Prin prisma normei de drept material citată, prima instanță corect a stabilit că este lipsită de temei pretenția reclamantului Glebov Serghei, prin care a solicitat declararea nulității testamentului nr. 5398 din 21 decembrie 2011, prin care Iacob Măria a testat întreaga avere lui Glebov Vitalie.

Or, la dosar nu sunt anexate probe pertinente și concludente în confirmarea argumentului invocat ce ține de lipsa de discernământ a Măriei Iacob la momentul întocmirii testamentului contestat.

Mai mult decât atât, prin raportul de expertiză nr. 565 întocmit la 23 martie 2012 s-a concluzionat că înscrisurile manuscrise din testamentul nominalizat aparțin defunctei Iacob (Glebov) Măria, precum și în timpul execuției manuscriselor investigate s-au manifestat caracteristici și elemente ce reflectă naturalețe (f.d. 141-147 voi. I).

Iar potrivit raportului de expertiză nr. 1924 din 29 noiembrie 2013 se confirmă că semnătura din testamentul nr. 5398, datat cu 21 decembrie 2001 a fost executată de Iacob (Glebov) Măria (f.d. 50-59, vol. II),

Astfel, prima instanță corect a punctat că afirmația lui Glebov Serghei precum că în testament nu a fost aplicată semnătura mamei sale, Iacob Măria, este una neîntemeiată și declarativă.

Instanța de recurs, în acest sens consideră oportun de a reitera prevederile art. 43 alin. (1) a Legii cu privire la notariat nr. 1453 din 08 noiembrie 2002, care statuează expres că la autentificarea actelor juridice se verifică capacitatea de exercițiu și capacitatea juridică a persoanelor participante la aceste acte, iar conform art. 52 alin. (1) din Legea citată, persoana care desfășoară activitate notarială autentifică testamentele persoanelor cu capacitatea de exercițiu deplină.

Prin urmare, analizând cumulul de probe administrate la dosar, în coroborare cu normele de drept material citate, prima instanță corect a stabilit că testamentul din numele Măriei Iacob întocmit la 21 decembrie 2001 a fost întocmit cu respectarea condițiilor de fond și de formă, stabilite de lege pentru testament, just concluzionând de a respinge acțiunea reconvențională înaintată de Glebov Serghei împotriva lui Glebov Vitalie, intervenient accesoriu Biroul notarului public Șevciuc Viorica, cu privire la declararea nulității testamentului nr. 5398 din 21 decembrie 2001, ca fiind neîntemeiată.

În concluzie, instanța de recurs menționează că este legală hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 23 decembrie 2014, din care motive urmează a fi menținută.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, iar hotărârea primei instanțe este legală, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a admite recursurile declarate de Volcov Vadim, Glebov Serghei, Cazacu Elena și Cazacu Serghei, a casa decizia instanței de apel, cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de Volcov Vadim, Glebov Serghei, Cazacu Elena și Cazacu Serghei.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017 și se menține hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 23 decembrie 2014, pronunțată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Glebov Vitalie împotriva lui Glebov Serghei, Cazacu Elena, Volcov Vadim, Cazacu Sergiu, intervenient accesoriu Biroul notarial Aureliu Șindilă, privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, anularea certificatului de moștenitor legal, anularea contractelor de vânzare-cumpărare și recunoașterea dreptului de succesiune asupra imobilului, acțiunea reconvențională înaintată de Glebov Serghei împotriva lui Glebov Vitalie, intervenient accesoriu Biroul notarului public Șevciuc Viorica, cu privire la declararea nulității actului juridic.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Iuliana Oprea

judecători

Galina Stratulat

Ion Druță

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală